

Bruxelles, den 22.6.2018
COM(2018) 488 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

Fjortende rapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004 og om den situation, der følger af dens anvendelse, for perioden 1. januar til 31. december 2017

{SWD(2018) 352 final}

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

Fjortende rapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004 og om den situation, der følger af dens anvendelse, for perioden 1. januar til 31. december 2017

Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 om en ordning i henhold til artikel 2 i protokol nr. 10 til tiltrædelsesakten¹ (i det følgende benævnt "forordningen om den grønne linje") trådte i kraft den 1. maj 2004. Den fastlægger betingelserne for EU-rettens anvendelse på personer, varers og tjenesteydelsers passage af linjen mellem de områder i Republikken Cypern, hvor regeringen ikke udøver effektiv kontrol, og de områder, hvor den gør det. For at sikre at disse regler anvendes effektivt, blev deres anvendelse udvidet til også at omfatte grænsen mellem de nævnte områder og det britiske baseområde Eastern Sovereign Base Area (ESBA)²

Denne rapport dækker perioden 1. januar – 31. december 2017.

I rapporteringsperioden har Kommissionen opretholdt en konstruktiv dialog med de kompetente myndigheder i Republikken Cypern og Sovereign Base Area-administrationen (SBA) om gennemførelsen af forordningen samt med det tyrkisk-cypriotiske handelskammer (TCCoC).

1. PERSONPASSAGE

1.1 Passage ved autoriserede overgangssteder

Forordningen giver en stabil lovramme for passage for cyprioter, andre EU-borgere og tredjelandstatsborgere, som passerer den grønne linje (i det følgende benævnt "linjen") ved autoriserede overgangssteder. Der var en stigning i antallet af tyrkisk-cypriotiske og græsk-cypriotiske passager i 2017 i forhold til tidligere år.

Ifølge data fra Republikken Cyperns politi (i det følgende benævnt "CYPOL") blev det registreret, at 646 569 (tidligere: 613 111) græsk-cyprioter og 267 467 græsk-cypriotiske køretøjer (tidligere: 244 929) passerede linjen fra de regeringskontrollerede områder til Cyperns nordlige del, mens 1 140 682 (tidligere: 1 138 670) tyrkisk-cyprioter og 435 882 tyrkisk-cypriotiske køretøjer (tidligere: 413 208) passerede linjen fra den nordlige del af Cypern til de regeringskontrollerede områder i rapporteringsperioden³.

Antallet af andre EU-borgere end cyprioter og tredjelandstatsborgere, der passerede linjen, steg væsentligt. I rapporteringsperioden var der 822 318 passager af andre EU-borgere end cyprioter og tredjelandstatsborgere (tidligere: 385 426). Den betydelige stigning i antallet af

¹ EUT L 161 af 30.4.2004, s. 128. Forordningen er senest ændret ved Rådets forordning (EU) nr. 685/2013 af 15. juli 2013 (EUT L 196 af 19.7.2013, s. 1) og kaldes også "forordningen om den grønne linje".

² Se tredje betragtning i forordningen om den grønne linje.

³ Republikken Cyperns myndigheder fører ikke fortegnelser over græsk-cyprioters tilbagevenden til de regeringskontrollerede områder og tyrkisk-cyprioters tilbagevenden til den nordlige del af Cypern.

passager af andre EU-borgere end cyprioter og tredjelandstatsborgere blev tilskrevet en generel stigning i turismen på øen.

De ovenfor nævnte CYPOL-tal omfatter ikke oplysninger om personer og køretøjer, der passerer ved *Pergamos*- og *Strovilia*-overgangsstederne fra den nordlige del af Cypern, som hører under det britiske baseområdes myndighed (Eastern Sovereign Base Area (ESBA)). For disse rapporterer ESBA, at der blev registreret 140 913 (tidligere: 125 457) passager af græsk-cyprioter og 59 852 passager af græsk-cypriotiske køretøjer (tidligere: 49 694) til den nordlige del af Cypern. Samtidig blev der registreret 457 314 (tidligere: 429 807) passager af tyrkisk-cyprioter og 272 090 passager af tyrkisk-cypriotiske køretøjer (tidligere: 246 474) i den anden retning. Derudover passerede 415 051 (tidligere 295 042) andre EU-borgere end cyprioter og tredjelandstatsborgere linjen.

I 2017 var antallet af CYPOL-medarbejdere, der arbejdede ved overgangsstederne, fortsat 69, som i 2016.

De tal, som det tyrkisk-cypriotiske samfund har indsamlet, viser i 2017 en stigning i antallet af passager af græsk-cyprioter til 1 066 284 (tidligere 980 724) og græsk-cypriotiske køretøjer til 392 300 (tidligere: 346 609) fra de regeringskontrollerede områder til Cyperns nordlige del. De viser også en stigning i antallet af passager af tyrkisk-cyprioter til 1 796 353 (tidligere: 1 762 498) og tyrkisk-cypriotiske køretøjer til 782 656 (tidligere: 728 049) i den anden retning. Ifølge de statistiske oplysninger passerede 1 546 475 andre EU-borgere end cyprioter og tredjelandstatsborgere linjen fra de regeringskontrollerede områder til den nordlige del af Cypern (tidligere: 1 253 446).

Der blev ikke indberettet nogen hændelser vedrørende passager i 2017. Imidlertid tillader myndighederne i Republikken Cypern fortsat ikke de tyrkisk-cypriotiske busser med EU-borgere at passere ind i de regeringskontrollerede områder.

Arbejdet med at etablere infrastruktur for at muliggøre åbningen af to nye overgangssteder ved Lefka-Apliki og Deryneia fortsatte.

FN's fredsbevarende styrker på Cypern (UNFICYP) fortsatte med at lette praksis i forbindelse med begge samfunds trosudøvelse⁴. UNFICYP noterede imidlertid med bekymring et fald i antallet af ansøgninger om religiøse tjenester, som de blev bedt om at lette praksis for i den nordlige del af Cypern og et fald i antallet af tilladelser til sådanne tjenester i forhold til samme periode i 2016.

1.2 Irregulær migration over den grønne linje og asyl

Tal fra CYPOL for 2017 viste en stigning i antallet af irregulære migranter, der passerede linjen fra den nordlige del af Cypern til de regeringskontrollerede områder. I 2017 krydsede 1 686 irregulære migranter linjen på denne måde, mens tallet i 2016 var 1 499 og 1 290 i 2015. Oprindelseslandene med det højeste antal irregulære migranter, der blev pågrebet efter at have krydset linjen, var Syrien (753), Pakistan (119), Somalia (111), Cameroun (98) og

⁴ Rapport fra generalsekretæren om De Forenede Nationers aktiviteter på Cypern [S/2018/25] af 9. januar 2018, præmis 24-25.

Tyrkiet (74). Ud af disse 1 686 irregulære migranter søgte 90 % (1 519) om international beskyttelse i Republikken Cypern. Størstedelen af disse ansøgere var syrere (744).

Illegale migranter pågribes normalt i forbindelse med kontrol ved linjen eller i lufthavnene, når de forsøger at rejse ud af Cypern. I nogle tilfælde har irregulære migranter henvendt sig på politistationer for at anmode om international beskyttelse.

CYPOL var i stand til at identificere personer, som på irregulær vis havde passeret linjen til de regeringskontrollerede områder ved hjælp af de samme kriterier som i tidligere år, det vil sige primært ved hjælp af oplysninger i deres rejsedokumenter og udtalelser fra de pågældende migranter. I henhold til denne vurdering var næsten alle migranter, der blev pågrebet i de regeringskontrollerede områder efter at have passeret linjen irregulært, tidligere ankommet til den nordlige del af Cypern fra Tyrkiet.

Det tyrkisk-cypriotiske samfund bekræftede, at der fortsat gøres en indsats i den nordlige del af Cypern for at forhindre irregulær migration. I 2017 blev 2 858 personer⁵ nægtet indrejse i den nordlige del af Cypern, og 645 personer⁶, som var blevet pågrebet i den nordlige del af Cypern, blev sendt tilbage til Tyrkiet, som var det sidste sted, de havde besøgt, inden de ankom til øen.

Repræsentanter fra de to samfund mødes regelmæssigt i en fælles teknisk komité om kriminalitet og strafferetlige spørgsmål (i det følgende benævnt "TCCCM"), som opererer i FN-regi. Som et supplement til denne komité har de to samfund fortsat gjort brug af et "fælles kommunikationsrum", som udgør et forum for udveksling af oplysninger om kriminelle anliggender.

CYPOL beskrev samarbejdet med andre af Republikken Cyperns relevante regeringskontorer og ESBA-administrationen som meget godt.

Baseområdet (Eastern Sovereign Base Area (ESBA))

Samlet set faldt den irregulære migration fra den nordlige del af Cypern via ESBA lidt. I 2017 blev 2 illegale migranter tilbageholdt efter at have passeret linjen ulovligt⁷. 1 263 personer fik ikke lov til at passere, hvoraf hovedparten var tyrkiske statsborgere (379). ESBA-myndighederne nægtede også at lade udenlandske statsborgere fra USA, Ukraine, Rusland, Iran og Georgien, som ankom via den nordlige del af Cypern, passere den grønne linje⁸. Disse personer blev henvist til overgangsstedet Agios Dhometios for at få deres dokumenter kontrolleret i henhold til Republikken Cyperns indrejsebetingelser.

SBA-medarbejdere beskrev fortsat deres samarbejde med Republikken Cypern som værende fremragende.

⁵ Statsborgere fra Tyrkiet: 421, Syrien: 348, Turkmenistan: 279, Iran: 119, Irak: 152.

⁶ Statsborgere fra Tyrkiet: 261, Syrien: 118, Turkmenistan: 18, Republikken Moldova: 11, Nigeria: 38.

⁷ Disse to irregulære migranter, som blev pågrebet i ESBA, blev overdraget til Republikken Cyperns myndigheder og tilføjet det samlede antal personer, som passerede linjen irregulært, og som er fordelt efter nationalitet i SWD(2018) [opdatering], tabel VII.

⁸ Statsborgere fra USA: 104, Ukraine: 90, Rusland: 55, Iran: 31, Georgien: 28

Uden for overgangsstederne gennemfører SBA-politiet risikobaserede, efterforskningsledelede patruljeringer for at imødegå irregulær migration. Disse patruljeringer suppleres af SBA's told- og militærpersonale.

Fire "uautoriserede overgangssteder" i eller nær ved landsbyen *Pergamos*, som benyttes af lokale borgere og landbrugere, er særligt svære at kontrollere. Som nævnt i tidligere rapporter giver disse "uautoriserede overgangssteder" fortsat anledning til bekymring, og der bør findes en passende løsning, som er i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, i protokol nr. 3 til tiltrædelsesakten fra 2003⁹. SBA oplyste, at der hurtigt kan sendes personale til "uautoriserede overgangssteder", hvis der er behov for det.

2. VAREPASSAGE

2.1 Handelsværdi

I henhold til artikel 4 i forordningen om den grønne linje kan varer indføres fra ikkeregeringskontrollerede områder til regeringskontrollerede områder under forudsætning af, at de opfylder de kriterier, der er fastsat i artikel 4¹⁰, og ledsages af et dokument udstedt af det tyrkisk-cypriotiske handelskammer. I henhold til artikel 8 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004¹¹ aflagde det tyrkisk-cypriotiske handelskammer (TCCoC) og Republikken Cyperns myndigheder hver måned en rapport om typen, mængden og værdien af varer, som der var blevet udstedt ledsagedokumenter for. Begge parter rapporterede varer, der er kommet ind i de regeringskontrollerede områder via overgangsstederne *Pergamos* og *Strovia*, som hører under SBA-administrationens myndighed.

Ifølge TCCoC udgjorde den samlede værdi af varer, som der var udstedt ledsagedokumenter for, 5 697 695 EUR (tidligere: 5 017 714 EUR). Disse tal angiver en stigning på 13,55 % af den samlede værdi for varer, for hvilke der var udstedt ledsagedokumenter, sammenlignet med 2016.

Ifølge rapporter fra Republikken Cypern steg den samlede handelsværdi af varer med ledsagedokumenter, som passerede linjen, betydeligt med 9,5 % til 4 790 964 EUR (tidligere: 4 374 968 06 EUR). Hovedparten af denne stigning omfattede byggematerialer. Den generelle stigning blev tilskrevet det igangværende økonomiske opsving.

Selv om det ikke er omfattet af forordningen om den grønne linje, faldt handlen fra de regeringskontrollerede områder til den nordlige del af Cypern let med omkring 0,8 %, fra 1 354 947 EUR i 2016 til 1 343 524 EUR i 2017 ifølge tal fra Cyperns industri- og handelskammer (CCCI). Handelsstrømmen fra de regeringskontrollerede områder til Cyperns nordlige del tegner sig for 28,04 % af handelen i den modsatte retning (30,97 % i 2016).

⁹ EUT L 236 af 23.9.2003, s. 940.

¹⁰ I henhold til artikel 4, stk. 1, skal varer være fuldt ud fremstillet i de områder, som regeringen for Republikken Cypern ikke har effektiv kontrol over, eller den sidste væsentlige og økonomiske berettigede forarbejdning har fundet sted i en dertil udstyret virksomhed i de områder, hvor regeringen for Republikken Cypern ikke udøver faktisk kontrol.

¹¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004 af 10. august 2004 (EUT L 272 af 20.8.2004, s. 3).

Det tyrkisk-cypriotiske samfund fortsatte med at gøre brug af en handelsordning, som i princippet "afspejler" begrænsningerne i forordningen om den grønne linje. Tyrkisk-cypriotiske interessenter angav ønsket om at beskytte de lokale virksomheder som hovedårsagen hertil. Denne ordning anvendes dog ikke konsekvent.

2.2 Varetype

I 2017 var plastprodukter de mest handlede varer efterfulgt af byggematerialer, frisk fisk, rester eller affald og kartofler¹².

Nye produkter blev indført, f.eks. vikker, trykte kataloger, konfektionerede tekstiler til markiser samt oliven. Al handel over linjen var handel internt på øen.

2.3 Uregelmæssigheder

Republikken Cypern gjorde i rapporteringsperioden Kommissionen opmærksom på et tilfælde af uregelmæssigheder vedrørende en forsendelse tomater, hvorfra statens laboratorium udtog og kontrollerede prøver, som bekræftede tilstedeværelsen af pirimiphos-methyl. Kommissionen informerede TCCoC herom, som øjeblikkeligt anmodede producenten om at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre fuld overensstemmelse med kravene i EU-retten og mindede alle erhvervsdrivende, som handler med grøntsager og frugt, om disse krav.

2.4 Hindringer og vanskeligheder for varebevægelserne

Der er fortsat hindringer for handel over linjen, hvilket efter Kommissionens og tyrkisk-cypriotiske operatørers opfattelse er en årsag til det begrænsede handelsniveau.

Som nævnt i foregående rapporter¹³ er spørgsmålet om tyrkisk-cypriotiske erhvervskøretøjers passage over grænsen til de regeringskontrollerede områder endnu ikke løst, og der er til dato ingen tyrkisk-cypriotiske erhvervskøretøjer over 7,5 t, som har kunnet passere linjen, medmindre de var i besiddelse af dokumenter, der er udstedt af Republikken Cypern. Republikken Cyperns myndigheder har meddelt Kommissionen, at de har indført tiltag til at fremme processen for, at tyrkisk-cyprioter kan opnå tekniske certifikater og erhvervskort. Det er Kommissionens opfattelse, at en løsning på spørgsmålet ville bidrage betydeligt til at øge handelen, da en sådan løsning ville lette transporten af varer. Den ville yderligere styrke kontakten mellem cypriotiske erhvervsdrivende og således bidrage væsentligt til at øge tilliden mellem de to samfund. Kommissionen har derfor udarbejdet et koncept for et projekt vedrørende transportsikkerhed.

Som det er blevet rapporteret de tidligere år, tillader Republikken Cyperns myndigheder stadig ikke forarbejdede fødevarerprodukter at passere linjen på grund af sundhedsvæsenets betænkeligheder ved fremstillingsprocessen i Cyperns nordlige del. Kommissionen mener fortsat som tidligere rapporteret, at der ikke er nogen grund til at foretage kontrol i henhold til

¹² SWD(2018), tabel IV.

¹³ Se f.eks. den 9., 10., 11., 12. og 13. årsrapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 og om den situation, der følger af dens anvendelse.

forordningen om den grønne linje med områder i den nordlige del af Cypern for at vurdere, om produktionen foregår i overensstemmelse med EU-reglerne¹⁴.

Der kan være tale om, at Republikken Cyperns myndigheder udtager stikprøver til videre analyse i overensstemmelse med anvendelsen af forordningen om den grønne linje, men alle forarbejdede fødevarer bør ikke forhindres i at passere linjen. Der er ikke sket nogen udvikling i rapporteringsperioden vedrørende dette spørgsmål.

I rapporteringsperioden har myndighederne i Republikken Cypern fortsat anvendt de samme krav, som de anvender til forarbejdede fødevarer til handel med materialer til kontakt med fødevarer. Kommissionen fortsætter med at undersøge dette spørgsmål.

Som i de foregående år meldte tyrkisk-cypriotiske erhvervsdrivende fortsat om vanskeligheder med at afsætte deres produkter til butikker og med at reklamere for deres produkter og tjenester i de regeringskontrollerede områder, hvilket hindrer handelen. Handlende rapporterer fortsat om tilbageholdenhed blandt græsk-cyprioter med hensyn til at købe tyrkisk-cypriotiske varer. Derudover blev det nævnt, at handlende fra begge samfund oplever mange administrative problemer, når de ønsker at handle med det andet samfund. De erhvervsdrivende fra begge sider skal have frihed til at etablere handelsforbindelser under hensyn til deres egne forretningskrav.

2.5 Smugling af varer

Smugling af varer var stadig udbredt og afspejler vanskelighederne ved at kontrollere de irregulære bevægelser på tværs af linjen.

I 2017 foretog Republikken Cypern 1 334 beslaglæggelser af smuglervarer (tidligere: 1 852). I 2017 var der et fald i antallet af cigaretter og en stigning i mængden af rulletobak beslaglagt af Republikken Cypern: 203 290 cigaretter og 440 259 gram rulletobak (tidligere: 257 785 cigaretter og 374 133 gram). Det blev rapporteret, at denne smugling i de fleste tilfælde består af små mængder. Smuglingen kan tilskrives prisforskellene og den højere afgift på tobaksprodukter i de regeringskontrollerede områder. Der var en stigning i smuglingen af alkohol og landbrugsprodukter. Andre beslaglagte varer omfattede varer, der er i strid med intellektuelle ejendomsrettigheder, pesticider samt dyre- og mejeriprodukter. Der blev anlagt en sag ved distriktsretten for smugling. Smugling af små mængder cigaretter blev normalt håndteret ved at pålægge den pågældende person en administrativ sanktion og beslaglæggelse.

I 2017 registrerede ESBA-myndighederne en stigning i antallet af beslaglæggelser af smuglervarer i ESBA; 432 beslaglæggelser blev foretaget sammenlignet med 277 i 2016. Som i 2016 var det cigaretter og rulletobak, som oftest blev beslaglagt.

Hvad angår de traditionelle forsyninger til den tyrkisk-cypriotiske befolkning i landsbyen Pyla, som ligger i stødpudezonen (artikel 4, stk. 10, i forordningen om den grønne linje), blev

¹⁴ Tiende rapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004 og om den situation, der følger af dens anvendelse.

mængderne af byggematerialer, fisk, cigaretter osv. kontrolleret og registreret af ESBA-administrationen.

2.6 Handelslettelser

Kommissionen forsøgte at finde måder, hvorpå handelen over linjen kunne forbedres.

I juli 2015 vedtog Kommissionen et forslag til ændring af forordningen om den grønne linje. Formålet med forslaget er at fastslå, hvordan kontrolmekanismen for varer, som har en betegnelse, der er registreret i henhold til forordning (EU) nr. 1151/2012, vil blive anvendt i de områder af Republikken Cypern, hvor regeringen for Republikken Cypern ikke udøver faktisk kontrol¹⁵. Dette ændringsforslag var endnu ikke vedtaget ved udgangen af rapporteringsperioden. Forslaget er baseret på den fælles forståelse om en midlertidig løsning for Halloumi/Hellim, som skal gennemføres, indtil Republikken Cypern bliver genforenet, og som man nåede frem til under ledelse af kommissionsformand Jean-Claude Juncker under hans besøg i Cypern den 16. juli 2015¹⁶.

TCCoC udtrykte endvidere fortsat generel interesse for at ophæve handelsforbuddet mod alle levende dyr og animalske produkter, i den udstrækning disse produkter lever op til EU's gældende regler. Kommissionen behandler fortsat anmodningen om at autorisere handel med opdrættede fisk. Republikken Cypern har gentagne gange udtrykt sin vilje til at undersøge muligheden for at udvide listen over varer, der må indføres til de regeringskontrollerede områder.

Kommissionen opfordrer erhvervsdrivende til at drage fordel af forretningsmuligheder og hilser den store indsats, som Cyperns industri- og handelskammer og det tyrkisk-cypriotiske handelskammer gør, velkommen.

2.7 EU-varer, der transporteres tilbage til områder, som er under Republikkens Cyperns effektive kontrol, efter at være passeret gennem områder, der ikke er under dens effektive kontrol

Republikken Cyperns myndigheder rapporterede, at 3 899 varer blev transporteret tilbage til regeringskontrollerede områder efter at have passeret gennem ikke-regeringskontrollerede områder. Det blev nævnt, at disse passager foregik smidigt, og at de fleste af passagerne finder sted til og fra overgangsstederne Kato Pyrgos-Karavostasi og Astromeritis-Zhodia.

3. KONKLUSIONER

Som nævnt i tidligere rapporter var Republikken Cyperns og SBA's kontrol med linjen på de autoriserede overgangssteder tilfredsstillende. Antallet af personer, der på irregulær vis passerer linjen, er steget, og situationen må følges nøje. Kommissionen opfordrer desuden SBA-administrationen til at anvende de nødvendige menneskelige ressourcer for at finde en løsning på problemet med de "uautoriserede" overgangssteder. Kommissionen mener fortsat, at stabilitet, forudsigelighed og retssikkerhed på overgangsstederne samt EU-borgernes frie bevægelighed er af afgørende betydning.

¹⁵ COM/2015/0380 final – 2015/0165 (NLE).

¹⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm.

I 2017 steg værdien af handel på tværs af linjen med 9,5 % til 4 790 964 EUR fra 4 374 968 EUR, mens værdien af varer, som der blev udstedt ledsagedokumenter for, steg med 13,55 % fra 5 017 714 EUR til 5 697 695 EUR. Plastprodukter var den mest handlede vare efterfulgt af byggematerialer, frisk fisk, rester eller affald og kartofler. Handelen med byggematerialer står for størstedelen af den samlede stigning.

Cyperns industri- og handelskammer og det tyrkisk-cypriotiske handelskammer fortsatte deres tætte samarbejde med henblik på at skabe økonomiske fordele for begge samfund.

I rapporteringsperioden var der fortsat visse handelshindringer. Republikken Cypern tillod fortsat ikke tyrkisk-cypriotiske erhvervskøretøjer med over 7,5 t forarbejdede fødevarer at passere linjen. Der skete ingen udvikling i 2017.

Overordnet set udgør forordningen om den grønne linje fortsat et praktisk grundlag for at muliggøre person- og varepassage til og fra de regeringskontrollerede områder i Republikken Cypern, men Kommissionen er fortsat bekymret over handelens generelt beskedne omfang. Kommissionen vurderer, at fjernelsen af de hindringer for handel, der er nævnt i denne rapport, vil bidrage betydeligt til at øge handelen over den grønne linje. Kommissionen håber, at arbejdet i de to kamre vil skabe en bedre kontakt mellem de to erhvervssamfund og tættere økonomiske bånd.

På denne baggrund regner Kommissionen fortsat med Republikken Cyperns og SBA's samarbejde, således at man kan sikre en effektiv gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004. Kommissionen vil fortsat overvåge gennemførelsen af forordningen.